
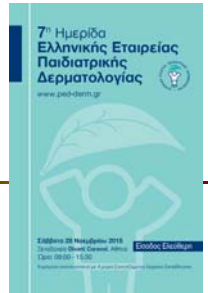

Υποτροπιάζουσες σταφυλοκοκκικές λοιμώξεις

Πότε συνιστάται εργαστηριακός έλεγχος;

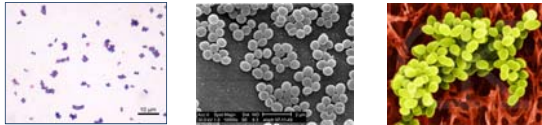
Αντιμετώπιση

Μανώλης Γαλανάκης

Ο ομιλητής συμμετέχει σε πολυκεντρική μελέτη για τη θεραπεία της αιματογενούς οστεομυελίτιδας με νεότερα αντιβιοτικά

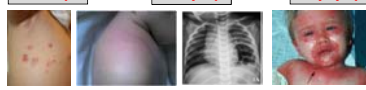
S aureus
παθογόνο, φορία και νόσος

τίποτε **αποικισμός** **λοιμώξεις**

↓

Ήπιες **Μέτριες** **Σοβαρές**

κρίση Dermatitis.org πνευμονίτιδα Arch Pediatr 2008 Πνευμονοκώπες Wjv, ATIS 2006 SSSS Dermnetz.org

Ρινική φορία βρεφών Jatziakas, Iliadimidou

S aureus
ο σταφυλόκοκκος κι ο δερματολόγος

Ιδιαίτερη σχέση

- λοιμώξεις *S aureus*: συνήθως δέρματος και μαλακών μοριών : εμπλοκή δερματολόγων
- έκζεμα ≈ *S. aureus*
- συχνότερος αποικισμός στα χέρια *S aureus* 78% προσωπικού δερματολογικών κέντρων έναντι 17-29% άλλων τμημάτων [1-3]
- Όχι πολύ φανατική υγιεινή: 31% συμμόρφωση με οδηγίες πλυσίματος χεριών [4]

Gupta AK, Sitt J Dermatology 2015;54:1226

[1] Aylliffe GA, J Hosp Infect 1996;11:226 - [2] Saito G, Can J Infect Dis Med Microbiol 2013;24:e57 - [3] Horn WA, Infect Control Hosp Epidemiol 1998;9:189 - [4] Cohen HA, Dermatol Base, Switz 2002;205:328

S aureus
υποτροπιάζουσες λοιμώξεις

Λοιμώξεις – υποτροπές: ↑ όσο ↑ MRSA και PVL(+)

Τρόπος ζωής • αθλητές • στρατιωτικοί • τρόφιμοι • παιδιά • βρεφονηπιακοί • φτωχή υγιεινή • υποθρεψία • παχυσαρκία • υπεριδρωσία • αλκοολισμός	Αναμνηστικό • προηγηθείσα νοσηλεία • αντιβιοτικά • παρέα με φορείς • ερωτικό σύντροφοι • ζώα (σκυλιά, γατιά) • τρόφιμα (κρέας) • οικογενειακό: γενετική προδιάθεση + ↑ φορία <i>S aureus</i> • κρίσιμο: ρινική φορία με PVL+ MRSA	Νοσήματα • έκζεμα • διαβήτης • ?σιδηροπενία • νεφροκάθαρση • τρισωμία 21 • ουδετεροπενία • Φφαγοκυττάρωση • κυστική ίνωση • HIV • ανοσοκατασταλακία

S aureus
εργαστηριακός έλεγχος

καλλιέργεια και αντιβιογράμμα !

Σπανίως: Γενική αίματος, γλυκόζη ορού

Σπανιότατα: έλεγχος ανοσοανεπάρκειας

- Συγγενείς: CGD, Hyper-IgE, Wiskott-Aldrich, Chédiak-Higashi
- Επίκτητες: HIV

S aureus
αντοχές

1880 (1882) : αναγνώριση *S aureus*

1884 : ονομασία *S aureus*

1941 : πενικιλίνη, ευαισθησία *S aureus*

1942 : αντοχή στην πενικιλίνη

1959 : εισαγωγή μεθικιλίνης

1961, ΗΒ : MRSA στο εργαστήριο

1968, ΗΠΑ : πρώτος ασθενής με MRSA

2002 : ΗΠΑ, αντοχή στη βανκομυκίνη, περιορισμένο φαινόμενο

Sir Alexander Ogston 1844-1929 Aberdeen Prof Anton Rosenbach 1842-1923, Göttingen

Sir Alexander Fleming 1881-1955

S aureus
δύσκολες αντοχές

ESKAPE : τα δύσκολα παθογόνα

- *Enterococcus faecium*
- *Staphylococcus aureus*
- *Klebsiella pneumoniae*
- *Acinetobacter baumannii*
- *Pseudomonas aeruginosa*
- *Enterobacter species*

S aureus
MRSA : τα καθ' ημάς

ECDC

Αντοχή S aureus στη μεθικιλίνη, εθνικά δεδομένα, WHO 2014

WHO: Antimicrobial Resistance: Global Report on Surveillance 2014

S aureus
ανθεκτικός S aureus : τα καθ' ημάς

Μελέτη	ηλικ	S aureus	Πηγή
Ηράκλειο 2008-2013	0-14 ετών	242 κλιν στελέχη	ESPID 2014
Λάρισα 2003-2009	0-14 ετών	309 κλιν στελέχη	Katopodis BMC ID 2010;10:351
Πάτρα 2005-2006	<15 ετών	170 κλιν στελέχη	Sdougkos CMI 2008;14:995
Αθήνα 2003-2005	0-14 ετών	198 κλιν στελέχη	Niniou EJCMID 2008;27:831

S aureus
ανθεκτικός (%) S aureus : τα καθ' ημάς

Μελέτη	Πενι	Μεθι	Τετρ	Φου	Κλιν	Ερυ	Βαν	Λινε	ΡΙφα	Γεντ	Σιπρ	TS
Ηράκλειο	91	49	36	53	18	24	0	0	0	2,5	0	2
Λάρισα	58	53	61	18			0	0	0	2,3	0,3	0,3
Πάτρα	92	62	60	5,7	10					2,2	0,9	0,9
Αθήνα	92	44	39	37	6	10	0		0	3,5	2	0,5

S aureus
ανθεκτικός S aureus : φαινότυπος και γονότυπος

Μελέτη	PVL (% MRSA)	ST80 (% MRSA)	Κλώνιοι κτλ
Ηράκλειο	91%	85%	• <i>TssST1</i> : 15% των MRSA
Λάρισα	94%	84%	
Πάτρα	93%	92%	• MRSA : λιγότερα γονίδια superantigen family <i>tsf, seg, sem</i> (και λιγότερες διεισδυτικές λοιμώξεις) • Γονίδια αποφοιλωτικής τοξίνης : κανένα στέλεχος
Αθήνα	68%	Όλα τα PVL+ στον κλώνο ST80	• CA-MRSA: ↑αντοχή σε άλλα, ↑νοσηλεία, ↑χειρουργεία. • Ακατάλληλη αγωγή είχε χορηγηθεί στο 40% των ασθενών με νόσο

S aureus
CA-MRSA

Οι MRSA της κοινότητας (CA-MRSA)

- εμφανίστηκαν στα 1990 και διαφέρουν από τους HA-MRSA (1970s)
- συνήθως δεν έχουν πολλαπλά γονίδια αντοχής
- είναι πιο επιθετικοί από τους MSSA (♣ ιστική νέκρωση, ♣ φλεγμονώδη αντίδραση ξενιστή, ♣ επιπλοκές, ♣ υποτροπές)
- έχουν καθυστερημένη ανταπόκριση στα μη βητα-λακταμικά (πχ κλινδαμικίνη, βαנקομικίνη) σε σχέση με ό,τι οι MSSA στις λακτάμες

Οι MRSA είναι ανθεκτικοί σε όλες τις β-λακτάμες, άρα

- και στις κεφαλοσπορίνες 1^{ης} και 2^{ης} γενιάς
- και στις πενικιλινόση-ανθεκτικές πενικιλίνες και αμινοπενικιλίνες (αμοξυκλαβ) - που είναι δραστικές μόνο για Pen R S aureus

S aureus
ΕΦ

Αντι-MRSA	σχόλια
Κλινδαμυκίνη (και ρOs)	• Λοιμώξεις μη απειλητικές για τη ζωή • ↓ βακτηριοκτόνο από βανκομυκίνη • ↑ συγκεντρώσεις σε αποστήματα • ! επαγώγιμη αντίσταση (D-test), κολίτις <i>C. difficile</i>
Βανκομυκίνη	• ο ακρογωνιαίος λίθος επί 40 έτη • δραστική για ~100% των στελεχών από παιδιά • δόσεις μηνιγγίτιδας (60 mg/kg) με όποιες συνέπειες
Τείκοναβίνη	• λιγότερη εμπειρία
Λινεζολιδή (και ρOs)	• ~100% δραστική, αλλά βακτηριοστατική • μυελοτοξικότητα, νευρίτιδες, γαλακτική οξέωση • πολύ πιο ακριβή (ακόμη σε πατέντα)

S aureus
ΕΦ αγωγή

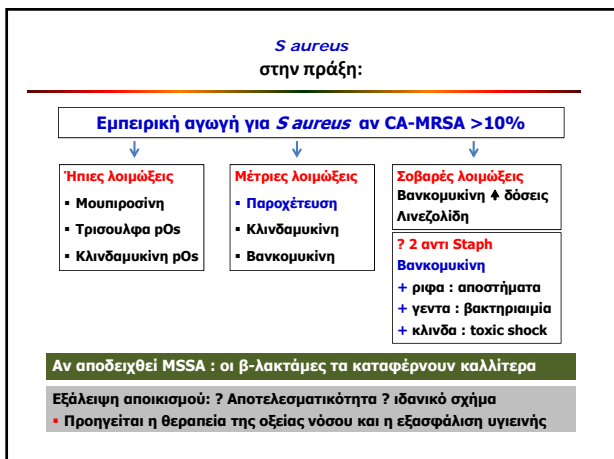
Αντι-MRSA	σχόλια
κεφαρολίνη	• έγκριση (FDA – MRSA): ενήλικες, δέρμα, μαλακά μόρια, πνευμονία • χωρίς ιδιαίτερες παρενέργειες
Δαπτομυκίνη	• έγκριση για λοιμώξεις δέρματος και σηψαιμία • όχι επιλογής στην πνευμονία
Τιγκεκυκλίνη	• in vitro καλή δραστικότητα • in vivo αποφεύγεται αν υπάρχουν άλλοι δραστικοί παράγοντες
Αμινογλυκοσίδες	• συνεργιστική αντι-Gram(+) δράση

S aureus
από του στόματος

Αντι-MRSA	σχόλια
Τρι-σουλφα	• Χωρίς έγκριση FDA • Καλά δεδομένα για λοιμώξεις δέρματος και μαλακών ιστών (ισοδύναμη κλινδαμυκίνης) • Ανεπάρκεια δεδομένων για CA-MRSA πνευμονία, βακτηριαίμια, οστεομυελίτιδα • Πτωχή κάλυψη GAS • Όχι για το 3^ο τρίμηνο κύησης, όχι για βρέφη <2μηνών
Ριφαμπικίνη	• Μόνο σε συνδυασμό με άλλους παράγοντες • Συχνές αλληλεπιδράσεις με άλλα φάρμακα

S aureus
από του στόματος

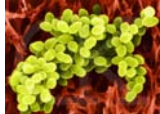
Αντι-MRSA	σχόλια
Φθοριοκινολόνες	• δραστικότητα in vitro • Μπορεί να αναπτυχθεί γρήγορα αντοχή • Σιπροφλοξασίνη: επουσιώδης αντι Gram(+) δράση • Νεότερες (μοξιφλοξασίνη, λεβοφλοξασίνη): περισσότερο δραστικές • Αποφεύγονται αν υπάρχουν άλλοι δραστικοί παράγοντες
Δοξυκυκλίνη	• Έγκριση FDA για δέρμα • Αλλά: κύηση, <8 ετών, αντοχή
Μακρολίδια	• Μπορεί να αναπτυχθεί γρήγορα αντοχή, ήδη είναι υπολογίσιμη

S aureus
συμπεράσματα

Για τα καθ' ημάς:

- υποτροπές: συχνές, υπομονή, όχι πολλές εξετάσεις
- ανθεκτικός *S aureus*: συχνός και εντός και εκτός νοσοκομείου
- εμπειρική αγωγή: πιο περίπλοκη, αλλά εφικτή
- εξοικείωση με το εργαστήριο και το αντιβιογράμμα

ευχαριστίες !..